ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ

តាមបែបវិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ

នៅកម្ពុជា

បទបង្ហាញនៅសាលាភូមិន្ទរដ្ឋបាល

១៧-មករា ២០១៣

ដោយ **លេង វី** អគ្គនាយករដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន ក្រសួងមហាផ្ទៃ

មាតិកា

១. ស្ថានភាពទូទៅនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

២. ប្រវត្តិសង្ខេបនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល

៣. ទស្សនទាននៃកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ

៤. គោលនយោបាយ និងក្របខណ្ឌច្បាប់

៥. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់

៦. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

៧. សមិទ្ធិផល

៨. បញ្ហាប្រឈមនិងដំណោះស្រាយ

I. ស្ថានភាពទូទៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

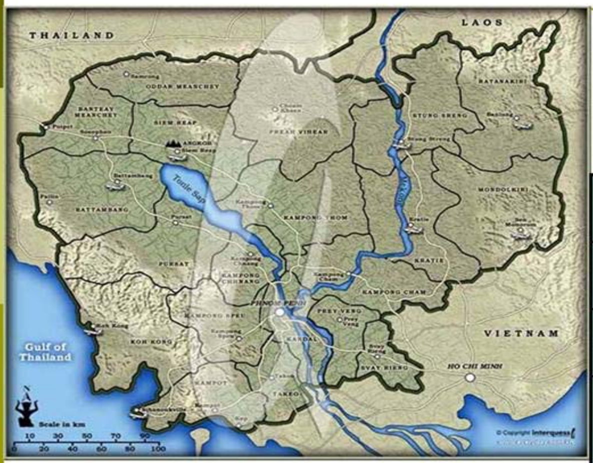

ផ្ទៃក្រឡា	181,035 Km²
ប្រជាពលរដ្ឋ	13,4 M
រាជធានី	**ភ្នំពេញ**
រូបិយវត្ថុ	**រៀល** (៛) 4,000៛=1USD

I. ស្ថានភាពទូទៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

I.1 រចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលនៅកម្ពុជាមុនឆ្នាំ២០០៨

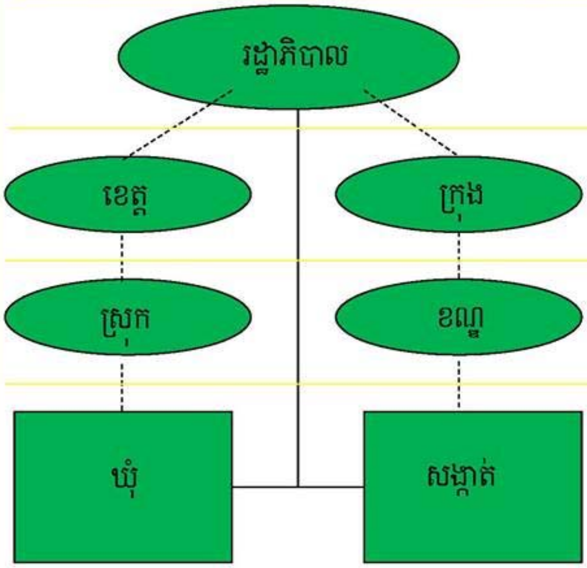

មាន៤ថ្នាក់:

- រដ្ឋាភិបាល
- ២០ ខេត្ត និង ៤ ក្រុង
- ១៧១ ស្រុក និង ១៤ ខណ្ឌ
- ១៥១០ ឃុំ និង ១១១សង្កាត់

I. ស្ថានភាពទូទៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

I.2 រចនាសម្ព័ន្ធនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលក្រោយឆ្នាំ២០០៨

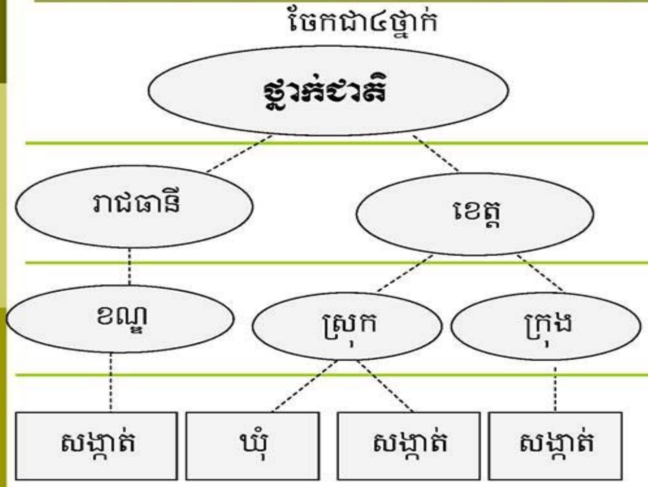

- ក្រសួង ស្ថាប័ន
- រាជធានី និង ខេត្ត=23
- ស្រុក=159 ខណ្ឌ=9 ក្រុង=26
- ឃុំ=1407 សង្កាត់= 226

II. ប្រវត្តិសង្ខេបនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ

១. របៀបគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ

ដំណាក់កាលមុនឆ្នាំ១៩៧៥ :

- **<u>ថ្នាក់ឃុំ សង្កាត់</u> :** ក្រោយឆ្នាំ១៩០៨ ព្រះរាជប្រកាស ចុះថ្ងៃទី ០៥ ខែមិថុនា ត្រូវបានចាត់ទុកជាច្បាប់ ដំបូង សម្រាប់ការបង្កើត និងការគ្រប់គ្រងឃុំ នៅកម្ពុជា ជាបន្តបន្ទាប់ច្បាប់ត្រូវបានធ្វើការកែសម្រួល ដោយមានពេលខ្លះបានរៀបចំឱ្យមានការបោះឆ្នោតតែពេលខ្លះការបោះឆ្នោតត្រូវបានលុបទៅវិញ។
- **<u>ការគ្រប់គ្រងនៅថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ</u>** : ដោយការតែងតាំង និងបានអូសបន្លាយអស់រយៈពេលជាច្រើនទសវត្សន៍។

II. ប្រវត្តិសង្ខេបនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ(ត)

ដំណាក់កាលពីឆ្នាំ១៩៧៩ ដល់ឆ្នាំ១៩៩៣

មានការរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធ និងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងឡើងវិញ បន្ទាប់ពីមានការបំបាត់ចោល ទាំងស្រុងក្នុងរបបប្រល័យពូជសាសន៍ ប៉ុល ពត។ ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ឃុំ និង សង្កាត់ ត្រូវបានរៀបចំឱ្យមានអាជ្ញាធរ និងបានប្រគល់នូវសិទ្ធិ អំណាច សមស្រប ព្រមជាមួយនឹងធនធានផងដែរ។

7

II. ប្រវត្តិសង្ខេបនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ(ត)

ដំណាក់កាលពីឆ្នាំ១៩៩៣ ដល់ឆ្នាំ២០០២

ក្រោយឆ្នាំ១៩៩៣ ក្នុងគោលបំណងដើម្បីពង្រឹងលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ សេរីពហុបក្សរចនាសម្ព័ន្ធ និង ប្រព័ន្ធ នៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងឃុំ សង្កាត់បានធ្វើការកែសម្រួល ឡើងវិញ ដោយមានសមាសភាពចំរុះនៃគណបក្សនយោបាយប៉ុន្តែត្រូវបានដកហូតនូវសិទ្ធិ អំណាច និង ធនធានដែលធ្លាប់មាន។

8

III. ឧបសគ្គនានានៃកំណែទម្រង់ វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ

១. មូលហេតុនៃការអនុវត្តកំណែទម្រង់ ÷

ទី១- ប្រសិទ្ធភាពនៃការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តនៅមូលដ្ឋាន(ប្រជាពលរដ្ឋចូលរួមពេញលេញក្នុងការសម្រេចនិងអនុវត្តការសម្រេចនោះ)

ទី២- ប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្តល់សេវាសាធារណៈ (អ្នកទទួលខុសត្រូវក្នុងការផ្តល់សេវាត្រូវបានផ្ទេរ ឬបង្វិតឱ្យជិតប្រជាពលរដ្ឋ)

ទី៣- ការបង្កើនលទ្ធភាពនៃការកៀរគរប្រភពធនធានដើម្បីផ្តល់សេវា និងអភិវឌ្ឍន៍មូលដ្ឋាន ។

III. ឧបសគ្គនានានៃ.....(ត)

២. គោលដៅនៃការអនុវត្តកំណែទម្រង់

កំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការមានគោលដៅជាយុទ្ធសាស្ត្របីគឺ ៖

ទី១- ការពង្រឹងលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យសេរីពហុបក្សនៅមូលដ្ឋាន

ទី២- លើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម

ទី៣- ការជំរុញកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍មូលដ្ឋាន និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ តាមរយៈការបង្កលក្ខណៈឱ្យប្រជាពលរដ្ឋចូលរួមក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តទាក់ទង នឹងជីវភាពរស់នៅរបស់ពួកគាត់ ។

III. ឧបសគ្គនានានៃ.....(ត)

៣. គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍រយៈពេលវែង នៃការអនុវត្តកំណែទម្រង់

- កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ទូលំទូលាយ និងប្រកបដោយចីរភាពនៅមូលដ្ឋាន
- ពង្រឹងមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់ខឿនសេដ្ឋកិច្ចនៅមូលដ្ឋាន
- គ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព
- ការផ្តល់សេវាសាធារណៈប្រកបដោយគុណភាព
- កាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជនផ្តោតលើក្រុមជនងាយរងគ្រោះ ស្ត្រី និងកុមារ

11

III. ឧបសគ្គនានានៃ.....(ត)

៤. គោលនយោបាយកំណែទម្រង់របស់រដ្ឋាភិបាល

ឆ្នាំ១៩៩៩ បានដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយកំណែទម្រង់លើវិស័យ៤ សំខាន់ គឺ :

១/ កំណែទម្រង់សេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច

២/ កំណែទម្រង់កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ

៣/ កំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ

៤/ កំណែទម្រង់តុលាការ យុត្តិធម៌

12

III. ទស្សនទាននៃ.....(ត)

៥. គោលនយោបាយកំណែទម្រង់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល(ត)

គោលបំណង :

- មានតម្លាភាពដើម្បីពង្រឹងការគ្រប់គ្រងដោយច្បាប់
- ដើម្បីធ្វើឱ្យការផ្តល់សេវានៅថ្នាក់ រាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងឃុំ សង្កាត់ កាន់តែបានខិតទៅកៀកជិតនឹងប្រជាពលរដ្ឋ
- បំពេញនាទីជាកាតាលីករឱ្យការផ្តួចផ្តើមគំនិតរបស់ផ្នែកឯកជន
- មានគណនេយ្យភាព ដោយបញ្ចូលគំនិតថ្មី និង កាន់តែមានលក្ខណៈវិជ្ជាជីវៈ ដើម្បីបង្កើនផលិតភាព និងកែលំអគុណភាពសេវាដែលត្រូវផ្តល់ជូនប្រជាពលរដ្ឋ។

IV. ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយ និង ច្បាប់

១.១ - ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់

១.២ - ច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ត្រូវបាន អនុម័តនិង ប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់ នាឆ្នាំ២០០១

១.៣ - ក្របខណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ ត្រូវបានអនុម័តដោយរាជរដ្ឋាភិបាលនាខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៥

១.៤ - ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

១.៥ - ច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សារាជធានី ក្រុមប្រឹក្សាខេត្ត ក្រុមប្រឹក្សាក្រុង ក្រុមប្រឹក្សាស្រុក ក្រុមប្រឹក្សាខណ្ឌ ត្រូវបាន អនុម័ត និង ប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់ នាខែឧសភា ឆ្នាំ ២០០៨។

IV. ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយ និង ច្បាប់(ត)

១.៦ - កម្មវិធីជាតិស្តីពីការអភិវឌ្ឍតាមបែបបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ

១.៧ - ផែនការអនុវត្តកម្មវិធីជាតិរយៈពេលពាឆ្នាំដំបូង

១.៨ - លិខិតបទដ្ឋានជាច្រើនថែមទៀតសម្រាប់អនុវត្ត

V. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ (គោលការណ៍សំខាន់ៗនៃច្បាប់)

ច្បាប់នេះ គឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់រាជរដ្ឋាភិបាលចាប់ផ្តើមអនុវត្តកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការនៅថ្នាក់ឃុំ សង្កាត់ ដោយកំណត់ឱ្យក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់មានតួនាទីពីរ គឺតួនាទីជា ៖

១. បម្រើកិច្ចការមូលដ្ឋានសម្រាប់ផលប្រយោជន៍ប្រជាពលរដ្ឋខ្លួន(វិមជ្ឈការ)

២. ភ្នាក់ងារតំណាងរដ្ឋក្រោមការចាត់តាំង ឬប្រគល់អំណាច (វិសហមជ្ឈការ)

ទន្ទឹមនោះក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ទទួលបានការផ្ទេរមូលនិធិពីថ្នាក់ជាតិសម្រាប់ឆ្លើយតបនឹងសេចក្តីត្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងមូលដ្ឋានខ្លួន។

V. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់(ត)
(គោលការណ៍សំខាន់ៗនៃច្បាប់)

១. គោលបំណង

ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់កំណត់ឱ្យមានការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់តាមបែបវិមជ្ឈការ

គោលបំណងនៃការគ្រប់គ្រងឃុំ សង្កាត់តាមបែបវិមជ្ឈការ គឺ :

- ❑ លើកកំពស់ប្រជាធិបតេយ្យ អភិបាលកិច្ចល្អ និង គុណភាពនៃជីវភាព
- ❑ ផ្តល់ជូនប្រជាជនធម្មតានូវឱកាសកាន់តែច្រើនដើម្បីចូលរួមធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្ត
- ❑ ធានានូវកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយនិរន្តភាព ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងការផ្តល់សេវាជាមូលដ្ឋានផង ។

V. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់(ត)
(គោលការណ៍សំខាន់ៗនៃច្បាប់)

២. <u>គោលដៅសំខាន់ៗ</u>

- ❑ ការផ្តល់ភាពជានីតិបុគ្គលឱ្យឃុំ សង្កាត់
- ❑ ការបង្កើតឡើងនូវប្រព័ន្ធនៃអភិបាលកិច្ចនៅថ្នាក់ឃុំ សង្កាត់
- ❑ អំណាចដឹកនាំគ្រប់គ្រងឃុំ សង្កាត់ គឺត្រូវកើតចេញពីការបោះឆ្នោតដោយសេរី ត្រឹមត្រូវ និងយុត្តិធម៌ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌឃុំ សង្កាត់នីមួយៗ
- ❑ ការផ្តល់នូវអំណាចបញ្ញត្តិ និង អំណាចប្រតិបត្តិឱ្យឃុំ សង្កាត់
- ❑ កំណត់អំពីការរៀបចំកែសម្រួលព្រំប្រទល់ឃុំ សង្កាត់ ។

V. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់(ត)
(គោលការណ៍សំខាន់ៗនៃច្បាប់)

៣. ការផ្ទេរភាពជាម្ចាស់នៃអំណាច និងភារកិច្ចពេញលេញទៅឱ្យរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់

- ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់មានការទទួលខុសត្រូវ និង មានគណនេយ្យភាពចំពោះមុខសហគមន៍
- ធានាឱ្យសហគមន៍មូលដ្ឋានអាចចូលរួមក្នុងការតាក់តែងគោលនយោបាយ និងសេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់របស់ខ្លួន
- ការផ្ទេរភាពជាម្ចាស់នៃអំណាច និងភារកិច្ចពេញលេញទៅឱ្យរដ្ឋបាលឃុំសង្កាត់
- ការធានាឱ្យរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់មានធនធានហិរញ្ញវត្ថុផ្ទាល់
- ការបណ្តុះបណ្តាល និងការកសាងសមត្ថភាពដល់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សា ដែលបានជាប់ឆ្នោត និងមន្ត្រីដែលបានចាត់តាំងនៅក្នុងឃុំ សង្កាត់ទាំងនេះ ។

V. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់(ត)
(គោលការណ៍សំខាន់ៗនៃច្បាប់)

៤. ការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់

- ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ត្រូវបានជ្រើសរើសឡើងដោយការបោះឆ្នោតដោយផ្ទាល់ពីសំណាក់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងឃុំ សង្កាត់ ក្នុងអាណត្តិ៥ឆ្នាំ ។
- ចំនួនសមាជិកក្រុមប្រឹក្សានៃឃុំ សង្កាត់នីមួយៗ ត្រូវបានកំណត់ដោយផ្អែកលើប្រជាសាស្ត្រ និងភូមិសាស្ត្រ
- ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់នឹងត្រូវរំសាយ ក្នុងករណីដែលធ្វើសកម្មភាពផ្ទុយនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋាននានា ។

V. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់(ត)
(គោលការណ៍សំខាន់ៗនៃច្បាប់)

៤. ការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ (ត)

ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់**អាណត្តិទី១**

- ☞ អ្នកចូលរួមបោះឆ្នោត ជាង ៤.៥០០.០០០ នាក់
- ☞ បេក្ខជនឈរឈ្មោះ ៧៥.៦៥៥ នាក់ (៨ គណបក្សនយោបាយចូលរួម) ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ១.៦២១
- ☞ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ១១.២៦១ នាក់ មានសមាសភាពមកពី ៤ គណបក្សនយោបាយត្រូវបានជ្រើសរើស ។

V. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់(ត)
(គោលការណ៍សំខាន់ៗនៃច្បាប់)

៤. ការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ (ត)

ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់**អាណត្តិទី២**

- ☞ អ្នកចូលរួមបោះឆ្នោតជិត៥.៣លាននាក់ លើចំនួនអ្នកបោះឆ្នោតរួម ៧.៧៩៩.៣៧១នាក់
- ☞ បេក្ខជនឈរឈ្មោះ១០២.២៦៦ នាក់ (គណបក្សនយោបាយចូលរួមចំនួន ១២)
- ☞ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ១១.៣៥៣នាក់ មានសមាសភាពមកពី ៥ គណបក្សនយោបាយ ។
- ☞ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ១.៦២១ ។

V. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់(ត)
(គោលការណ៍សំខាន់ៗនៃច្បាប់)

៤. ការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ (ត)

ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់**អាណត្តិទី៣**

☞ អ្នកបានទៅបោះឆ្នោត ៥.៩៩៣.៩៩២នាក់ លើចំនួនអ្នកមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត ៩.២០៣.៤៩៣នាក់

☞ បេក្ខជនឈរឈ្មោះ ១១១.០៥៦នាក់ ក្នុងនោះស្រី ២៨.៤៨១ (គណបក្សនយោបាយចូល រួមចំនួន១០)

☞ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ដែលបានជាប់ឆ្នោត១១.៤៥៩នាក់ មានសមាសភាពមកពី ៧ គណបក្សនយោបាយ ។

☞ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ១.៦៣៣ ឃុំ សង្កាត់ ។

V. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់(ត)
(គោលការណ៍សំខាន់ៗនៃច្បាប់)

៥. <u>អំណាចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់</u>

មានតែក្រុមប្រឹក្សាប៉ុណ្ណោះ ទើបអាចសំរេច និងអនុម័ត :

- ផែនការអភិវឌ្ឍន៍របស់ខ្លួន
- ថវិការបស់ខ្លួន
- អត្រាពន្ធ ថ្លៃឈ្នួល និងកំរៃផ្សេងៗ
- បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងឃុំ សង្កាត់
- កិច្ចការផ្សេងទៀតដែលកំណត់ដោយក្រសួងមហាផ្ទៃ

V. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់(ត)
(គោលការណ៍សំខាន់ៗនៃច្បាប់)

៦. ភារកិច្ច

ភារកិច្ចផ្ទាល់(វិមជ្ឈការ)

រក្សា និង ពង្រីក ៖
- សន្តិសុខ និង សណ្តាប់ធ្នាប់
- ការផ្តល់សេវាសាធារណៈ
- ផាសុកភាព សុខមាលភាព
- អភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច សង្គមលើកកំពស់ជីវភាពរស់នៅ
- ការពារបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ
- សាមគ្គីភាព
- កិច្ចការទូទៅ

ភារកិច្ចជាភ្នាក់ងារ (វិសហមជ្ឈការ)

- **តំណាងឱ្យរដ្ឋ**
- **ប្រតិភូកម្ម និង ក្រោមអាជ្ញាធរ រដ្ឋ**
- **ទទួលការរំលែកពីរដ្ឋ**

ភារកិច្ចដែលរដ្ឋដកហូត

-កិច្ចការបរទេស
-ពន្ធដារ
-វិស័យផ្សេងទៀតដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ លិខិតបទដ្ឋានពាក់ព័ន្ធ។
-ព្រៃឈើ
-ប្រៃសណីយ៍ ទូរគមនាគមន៍
-ការពារជាតិ
-សន្តិសុខជាតិ
-រូបិយវត្ថុ

V. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់(ត)
(គោលការណ៍សំខាន់ៗនៃច្បាប់)

៧. រចនាសម្ព័ន្ធនិងប្រព័ន្ធ

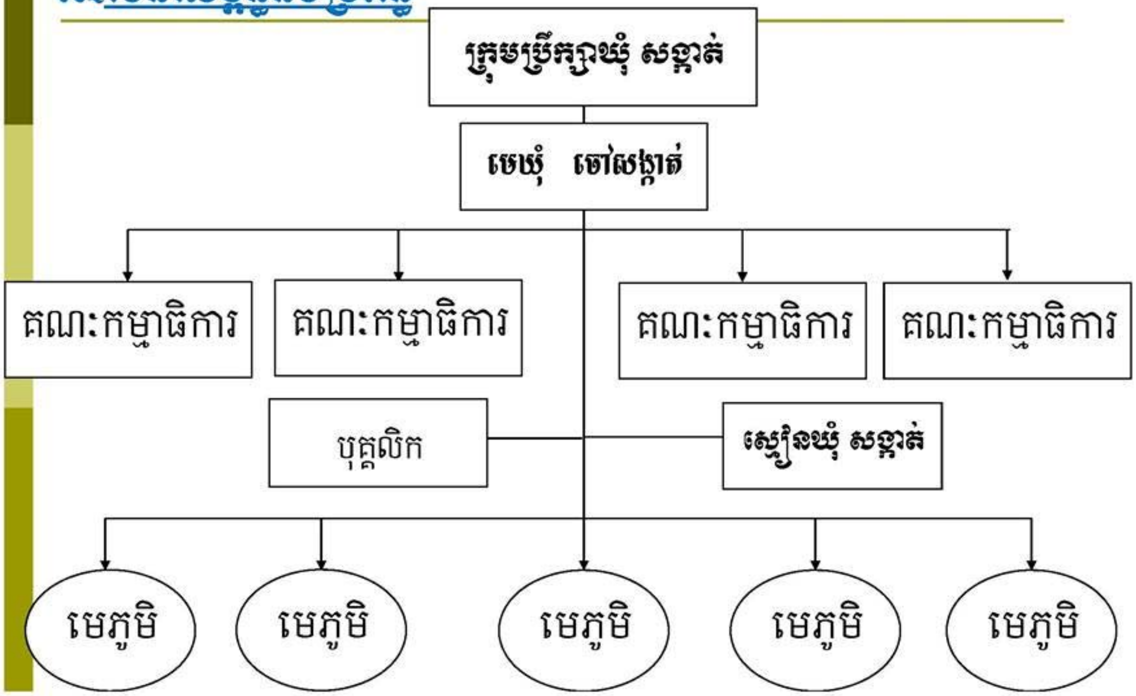

V. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់(ត)
(គោលការណ៍សំខាន់ៗនៃច្បាប់)

៨. ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ សង្កាត់

- ផែនការការអភិវឌ្ឍន៍ជាកាតព្វកិច្ច ក្រុមប្រឹក្សាត្រូវអនុម័តផែនការអភិវឌ្ឍន៍របស់ខ្លួននៅក្នុងឆ្នាំទីមួយនៃអាណត្តិរបស់ខ្លួន ហើយត្រូវពិនិត្យមើលឡើងវិញ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពជារៀងរាល់ឆ្នាំ ។
- ប្រឹក្សាទាំងអស់ ត្រូវរៀបចំ អនុម័ត និងអនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍន៍ ដែលកំណត់ បង្កើតកម្មវិធីសំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ សង្កាត់
- ផែនការនេះ ត្រូវស្របទៅតាមផែនការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមរបស់ជាតិ

V. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់(ត)
(គោលការណ៍សំខាន់ៗនៃច្បាប់)

៨. ផែនការអភិវឌ្ឍរបស់ឃុំ សង្កាត់(ត)

បានរៀបចំឡើងស្របតាមគោលបំណងដែលច្បាប់បានកំណត់ :

- ✓ មានការចូលរួម
- ✓ មានការឆ្លើយតប
- ✓ មានការទទួលខុសត្រូវ
- ✓ មានភាពសមស្រប និងអាចអនុវត្តបាន
- ✓ មានការអភិវឌ្ឍពិតប្រាកដ និងរួមចំណែកកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនៅជនបទ ។

V. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់(ត)
(គោលការណ៍សំខាន់ៗនៃច្បាប់)

៩. ហិរញ្ញវត្ថុឃុំ សង្កាត់

ឃុំ សង្កាត់ ត្រូវមានធនធានហិរញ្ញវត្ថុ ថវិកា និងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ ។

៩.១ <u>ធនធានហិរញ្ញវត្ថុរបស់ឃុំ សង្កាត់រួមមាន</u> :

- ឃុំ សង្កាត់មានសិទ្ធិទទួលចំណូលផ្ទាល់ដែលបានមកពីចំណូលសារពើពន្ធ ចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ និងកំរៃផ្សេង"(ពន្ធលើដីធ្លី ពន្ធលើអចលនទ្រព្យនិង ពន្ធលើការជួល)
- ឃុំ សង្កាត់មានសិទ្ធិទទួលបានធនធានវិភាជន៍ពីចំណូលរដ្ឋ
- ឃុំ សង្កាត់មានសិទ្ធិទទួលបានប្រាក់កំរៃក្នុងការបំពេញមុខងារជាទីភ្នាក់ងារ តំណាងឱ្យរដ្ឋ

V. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់(ត)
(គោលការណ៍សំខាន់ៗនៃច្បាប់)

៩. ហិរញ្ញវត្ថុឃុំ សង្កាត់ (ត)

៩.២. គោលការណ៍នៃការរៀបចំនិងការអនុវត្តគម្រោងមូលនិធិឃុំ សង្កាត់ :

- បានដំណើរការតាមលក្ខណៈប្រជាធិបតេយ្យ មានការចូលរួម មានតម្លាភាព មានការទទួលខុសត្រូវ មានប្រសិទ្ធភាព និងមានការឆ្លើយតប
- រតនាគារខេត្ត ក្រុងបានដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ជាគណនេយ្យកររបស់ឃុំ សង្កាត់
- ក្រុមការងារគណនេយ្យភាពបង្កើតឡើងនៅតាមខេត្ត ក្រុង និងថ្នាក់ជាតិ
- មានការពិនិត្យតាមដាន និងធ្វើសវនកម្ម (សវនកម្មផ្ទៃក្នុង និងសវនកម្មពីខាងក្រៅ)

V. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់(ត)
(គោលការណ៍សំខាន់ៗនៃច្បាប់)

៦. ហិរញ្ញវត្ថុឃុំ សង្កាត់ (ត)

៩.៣. គោលការណ៍នៃការបែងចែក :

- ចំណាយរដ្ឋបាលទូទៅ មិនលើស ៣០ភាគរយ ចំណាយអភិវឌ្ឍន៍ មិនតិចជាង ៧០ភាគរយ
- ការបែងចែកឱ្យឃុំ សង្កាត់នីមួយៗ អនុវត្តតាមរូបមន្ត :
  - ការបែងចែកស្មើភាគគ្នា ៣៥ ភាគរយ
  - ការបែងចែកតាមចំនួនប្រជាពលរដ្ឋ ៣៥ ភាគរយ
  - ការបែងចែកតាមកំរិតភាពក្រីក្រ ៣០ ភាគរយ

V. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់(ត)

ហិរញ្ញវត្ថុឃុំ សង្កាត់ (ត) ថវិកាដែលបានវិភាជទៅក្នុងមូលនិធិឃុំ សង្កាត់

ឆ្នាំ	ថវិការដ្ឋ	UNDP	សរុប	ចំនួនគំរោង
2002	6,253,665	1,418,313	7,671,978	
2003	10,904,882	1,950,000	12,854,882	
2004	12,500,000	2,000,000	14,500,000	
2005	14,500,000	2,025,000	16,525,000	
2006	17,403,500	2,050,000	19,453,500	
2007	21,875,000	512,500	22,387,500	
2008	22,750,000	506,250	23,256,250	
2009	26,722,500	1,537,500	28,335,000	
2010	37,143,500	1,666,558	38,810,058	
2011	39,850,000		39,850,000	
2012	44,930,000		44,930,000	

V. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់(ត)
(គោលការណ៍សំខាន់ៗនៃច្បាប់)

១០. ការពិនិត្យតាមដាន ការគាំទ្រ និង ការធ្វើអន្តរាគមន៍

គោលបំណងរួម :

- ត្រួតពិនិត្យនីត្យានុកូលភាពលើការគ្រប់គ្រង ការអនុវត្តអំណាច និងការបំពេញមុខងារ និង ភារកិច្ចរបស់ឃុំ សង្កាត់ ។
- វាយតំលៃលើការវិវត្តសមត្ថភាពរបស់ឃុំ សង្កាត់ ។
- វាយតំលៃលើកំរិតដែលរដ្ឋាភិបាល គួរធ្វើអន្តរាគមន៍ ឬផ្តល់ជំនួយឧបត្ថម្ភដល់ឃុំ សង្កាត់ដើម្បី ពង្រឹងការគ្រប់គ្រង គារអនុវត្តអំណាច និងការបំពេញមុខងារភារកិច្ចរបស់ឃុំ សង្កាត់ ។

V. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់(ត)
(គោលការណ៍សំខាន់ៗនៃច្បាប់)

១១. យន្តការគាំទ្រដល់ការអនុវត្តច្បាប់

១១.១- រចនាសម្ព័ន្ធ និងប្រព័ន្ធគាំទ្រនៅថ្នាក់ជាតិ

ដើម្បីអនុវត្តច្បាប់ និង ដើម្បីគាំទ្រដល់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ក្នុងដំណាក់កាល ដំបូង ច្បាប់បានតំរូវអោយបង្កើតគណៈកម្មាធីការអន្តរក្រសួងមួយ ឈ្មោះថា **គណៈកម្មាធិការជាតិគាំទ្រឃុំ សង្កាត់ "គ.ឃ.ស"** ក្រោយមកជា **គណៈកម្មាធិការដឹកនាំកាងារកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និង វិសហមជ្ឈការ** និងបច្ចុប្បន្នជា **គណៈកម្មាធិការជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ** ដែលជាយន្តការអន្តរវិស័យ ។

V. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់(ត) (គោលការណ៍សំខាន់ៗនៃច្បាប់)

១១. យន្តការគាំទ្រដល់ការអនុវត្តច្បាប់(ត)

១១.២. តួនាទីភារកិច្ចគ.ឃ.ស ធ្វើសកម្មភាពសំខាន់ៗដូចខាងក្រោម :

- សម្រួលសម្រួលដើម្បីពិភាក្សា និងដាក់ចេញនូវលិខិតបទដ្ឋាននានាដើម្បីអនុវត្តច្បាប់"
- សម្របសម្រួលក្នុងការរៀបចំបង្កើតមូលនិធិឃុំ សង្កាត់ និងការវិភាជថវិកាទៅក្នុងមូលនិធិនេះ
- ការបណ្តុះបណ្តាលដល់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ និងមន្ត្រីពាក់ព័ន្ធ
- ការសម្រះសម្រួលទំនាស់តូចតាចនៅក្នុងក្រុមប្រឹក្សា
- ការត្រួតពិនិត្យនីត្យានុកូលភាព និង ការតាមដានរាល់សកម្មភាពគាំទ្រឃុំ សង្កាត់ របស់រាជធានី ខេត្ត

V. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់(ត) (គោលការណ៍សំខាន់ៗនៃច្បាប់)

១១. យន្តការគាំទ្រដល់ការអនុវត្តច្បាប់(ត)

១១.៣- <u>រចនាសម្ព័ន្ធ និងប្រព័ន្ធគាំទ្រនៅថ្នាក់រាជធានី ខេត្ត មុនឆ្នាំ ២០១១</u>

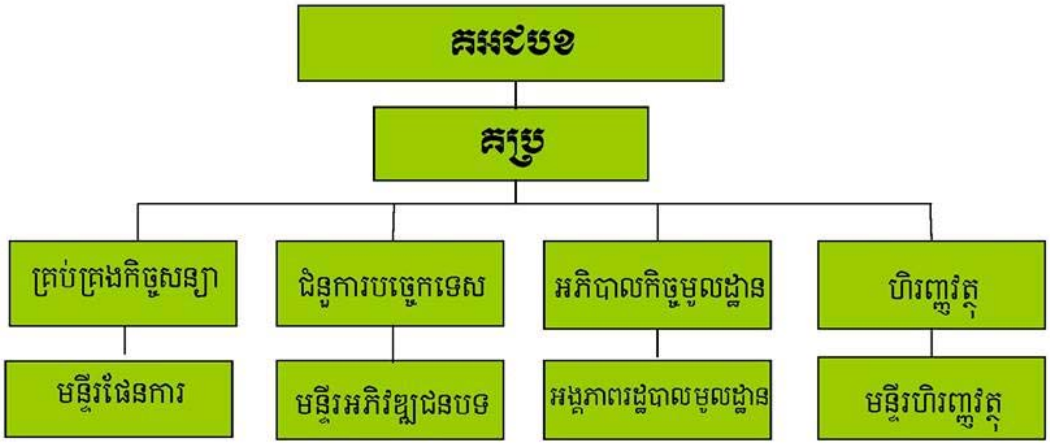

VI- ច្បាប់ស្ដីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

១. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

ច្បាប់នេះ គឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់ ៖

- កំណត់គ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ
- ការរៀបចំអនុវត្តការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- ការរៀបចំរដ្ឋបាលឯកភាពនៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិនីមួយៗ
- ការកំណត់អភិបាលកិច្ចនៅទីប្រជុំជន និងទីជនបទ
- ការពិនិត្យ និងផ្ទេរមុខងារ ធនធាន និងបុគ្គលិកទៅរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ

VI- ច្បាប់ស្ដីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

២. គោលបំណង

ច្បាប់ស្ដីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ មានគោលបំណងកំណត់ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ តាមគោលការណ៍នៃរដ្ឋបាលឯកភាព ដើម្បីបង្កើត ជំរុញ និងធ្វើឱ្យមានចីរភាពដល់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ តាមរយៈនយោបាយវិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ ។

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

២. គោលបំណង(ត)

រដ្ឋបាលឯកភាព គឺជាការរៀបចំឱ្យមានក្រុមប្រឹក្សាដែល ៖

អាចម្ចាស់ការក្នុងការគ្រប់គ្រង ចាត់ចែងមុខងារ និងធនធានរាប់ទាំងហិរញ្ញវត្ថុ បុគ្គលិក ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ខ្លួន និងមានសមត្ថភាពសម្របសម្រួលប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនូវសកម្មភាពនៃការផ្តល់សេវាកម្ម និងការអភិវឌ្ឍផ្សេងៗទៀត រួមទាំងក្រសួង ស្ថាប័ន នានារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលមាននៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន។

39

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

៣. គោលការណ៍ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យរួមមាន ៖

-ភាពជាតំណាងសាធារណៈ

-ស្វ័យភាពរបស់មូលដ្ឋាន

-ការពិគ្រោះយោបល់ និងការចូលរួម

-ការឆ្លើយតប និងគណនេយ្យភាព

-ការលើកកម្ពស់គុណភាពជីវិតរបស់ប្រជាជននៅក្នុងមូលដ្ឋាន

-ការលើកស្ទួយសមធម៌

-តម្លាភាព និងសុចរិតភាព

-វិធានការប្រឆាំងអំពើពុករលួយ និងការរំលោភអំណាច។ (មាត្រា១២)

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

៤.គោលការណ៍សំខាន់ៗ

- ការផ្តល់ឱ្យរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌនូវភាពជានីតិបុគ្គលនៃនីតិសាធារណៈ
- អាចម្ចាស់ការក្នុងការគ្រប់គ្រង ចាត់ចែងមុខងារ និងធនធានរាប់ទាំងហិរញ្ញវត្ថុ បុគ្គលិក ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ខ្លួន
- មានសមត្ថភាពសម្របសម្រួលប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្តល់សេវា និងការអភិវឌ្ឍផ្សេងៗទៀត រួមទាំងក្រសួង ស្ថាប័ននានារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលមាននៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ។

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

៥. រចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ

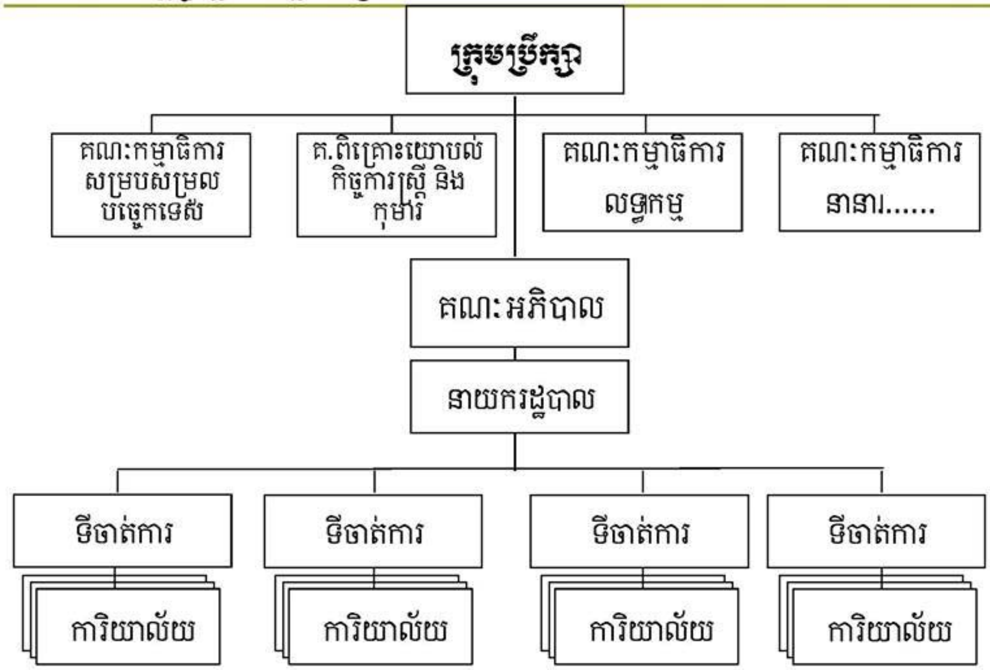

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

៦-អំពីក្រុមប្រឹក្សា

៦.១ ការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សា

- រាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ត្រូវមានក្រុមប្រឹក្សារបស់ខ្លួន ដែលជ្រើសរើសឡើង តាមការបោះឆ្នោតអសកល (សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ក្នុងមុខតំណែង ជាអង្គបោះឆ្នោត)
- ក្រុមប្រឹក្សាមានអាណត្តិប្រាំឆ្នាំ ហើយត្រូវផុតកំណត់នៅពេលក្រុមប្រឹក្សាថ្មីចូលកាន់តំណែង

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

៦-អំពីក្រុមប្រឹក្សា (ត)

៦.២-សិទ្ធិអំណាចរបស់ក្រុមប្រឹក្សា ក្រុមប្រឹក្សាមានសិទ្ធិអំណាចខាងធ្វើសេចក្តីសម្រេចខាងបញ្ញត្តិ និងប្រតិបត្តិ :

- សិទ្ធិអំណាចធ្វើសេចក្តីសម្រេចខាងបញ្ញត្តិ : ដោយការធ្វើដីកា
- សិទ្ធិអំណាចធ្វើសេចក្តីសម្រេចខាងប្រតិបត្តិ : ដោយធ្វើសេចក្តីសម្រេចក្នុងអង្គប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាត្រូវបំពេញមុខងារ និងភារកិច្ច ដោយធ្វើសេចក្តីសម្រេចក្នុងអង្គប្រជុំ របស់ក្រុមប្រឹក្សា និងត្រូវធានាថាសេចក្តីសម្រេចនោះត្រូវបានអនុវត្ត

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

៦-អំពីក្រុមប្រឹក្សា (ត)

៦.៣-តួនាទី ភារកិច្ចរបស់ក្រុមប្រឹក្សា

- *កសាងផែនការ :* ត្រូវរៀបចំ និងអនុម័តផែនការអភិវឌ្ឍន៍រយៈពេល ៥ឆ្នាំ កម្មវិធី វិនិយោគ៣ឆ្នាំរំកិលប្រចាំឆ្នាំ
- *គ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ :* ត្រូវចាត់ចែងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈដើម្បីជម្រុញការអភិវឌ្ឍ តាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ និងដែលផ្តោតទៅលើតម្រូវការអភិវឌ្ឍន៍សំខាន់បំផុត
- *តាមដានត្រួតពិនិត្យ វាយតម្លៃ :* ក្រុមប្រឹក្សាត្រូវតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ ជារៀងរាល់ឆ្នាំ ទៅលើការអនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍន៍ 45

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

៦-អំពីក្រុមប្រឹក្សា (ត)

៦.៣ - អំពីតួនាទី ភារកិច្ច របស់ក្រុមប្រឹក្សា (ត)

- *គ្រប់គ្រងបុគ្គលិក :* ត្រូវត្រួតពិនិត្យ និងសម្រេចការតែងតាំង ការបណ្តេញចេញ ការកម្រឹតប្រាក់បៀវត្ស និងអត្ថប្រយោជន៍ផ្សេងទៀត
- *រៀបចំរបាយការណ៍ :* ត្រូវរៀបចំ និងអនុម័តរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ
- *ផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន :* ត្រូវបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលឱ្យសាធារណជនទទួលព័ត៌មាន
- *ទប់ស្កាត់សកម្មភាពរំលោភអំណាច :* ក្នុងករណីដែលមានការរំលោភអំណាចកើតមានឡើងនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ក្រុមប្រឹក្សាត្រូវមានភារកិច្ចរាយការណ៍ជាលាយល័ក្ខអក្សរជាបន្ទាន់ជូនរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ ។

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

៧. អំពីគណៈអភិបាល និងអភិបាល

៧.១ ការតែងតាំងគណៈអភិបាល

- គ្រប់រាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ត្រូវមានគណៈអភិបាលដែលតែងតាំងឡើងដោយរាជរដ្ឋាភិបាល មានអាណត្តិ៤ឆ្នាំ
- *គណអភិបាល*មានប្រធាន០១រូប ហៅថា អភិបាល និង អភិបាលរងមួយចំនួន *ដែល*កំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ តាមសំណើររបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ
- ការតែងតាំងអភិបាល និងអភិបាលរងត្រូវធ្វើឡើងស្របតាមច្បាប់កំណត់។

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

៧. អំពីគណៈអភិបាល និងអភិបាល (ត)

៧.២- តួនាទីរបស់គណៈអភិបាល

- គណៈអភិបាលត្រូវផ្តល់យោបល់ជូនក្រុមប្រឹក្សា រាយជូនក្រុមប្រឹក្សានិងជាអ្នកអនុវត្ត សេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សា
- គណៈអភិបាលត្រូវផ្តល់អនុសាសន៍ដល់ក្រុមប្រឹក្សាអំពីរបៀបបំពេញមុខងារ ភារកិច្ច និងការចាត់ចែងធនធានដែលបានបែងចែក ឬបានផ្ទេរ។
- គណៈអភិបាលត្រូវផ្តល់យោបល់ និងរាយការណ៍ជូនក្រុមប្រឹក្សាពីការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រ និង ការរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធ ប្រព័ន្ធ និងធនធានរបស់ក្រុមប្រឹក្សាដើម្បីទទួលយកមុខងារ ភារកិច្ច និងធនធានដែលនឹងត្រូវផ្ទេរទៅឱ្យក្រុមប្រឹក្សាដោយច្បាប់នេះ ឬដែលស្របតាមច្បាប់នេះ។

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

៧. អំពីគណៈអភិបាល និងអភិបាល (ត)

៧.២- តួនាទីរបស់គណៈអភិបាល(ត)

- គណៈអភិបាល ត្រូវផ្តល់អនុសាសន៍ និងដាក់ជូនក្រុមប្រឹក្សា ដើម្បីពិភាក្សាសម្រេចអំពី :
  - ការបង្កើត ឬរំសាយអង្គភាព
  - ការងារបុគ្គលិក (ការកំណត់លក្ខណសម្បត្តិនៃការជ្រើសរើស ការតែងតាំង រៀបចំ តួនាទី ភារកិច្ច និងល័ក្ខខ័ណ្ឌការងារ ការកំណត់ប្រាក់បៀវត្ស និងប្រាក់កំរៃ ការដំឡើងឋានន្តរស័ក្តិ និងការបញ្ឈប់បុគ្គលិក
  - ការកំណត់នីតិវិធីរដ្ឋបាល និងហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់អង្គភាព និងបុគ្គលិក
  - ការកំណត់យុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពដល់ក្រុមប្រឹក្សា និងបុគ្គលិករបស់ខ្លួន ។

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

៧. អំពីគណៈអភិបាល និងអភិបាល (ត)

៧.២- តួនាទីរបស់គណៈអភិបាល(ត)

- គណៈអភិបាល ត្រូវរៀបចំដាក់ជូនក្រុមប្រឹក្សា ដើម្បីពិនិត្យ និងអនុម័តនូវ :
  - កម្មវិធីវិនិយោគបី (០៣) ឆ្នាំរំកិលប្រចាំឆ្នាំ និងគំរោងថវិកាប្រចាំឆ្នាំ
  - ផែនការអភិវឌ្ឍន៍រយៈពេលប្រាំ (០៥) ឆ្នាំនិង ក្របខ័ណ្ឌចំណាយរយៈពេលមធ្យម ដែលត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពជារៀងរាល់ឆ្នាំ ដោយត្រូវធានាឱ្យផែនការសកម្មភាព និង ថវិការបស់បណ្តា ក្រសួង ស្ថាប័ន មន្ទីរ អង្គភាពនានារបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដែលផ្តល់សេវា សម្ភារៈ និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ដោយផ្ទាល់នៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ក្រុមប្រឹក្សា បានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍរយៈពេលប្រាំ (០៥) ឆ្នាំ និងកម្មវិធីវិនិយោគបី (០៣) ឆ្នាំ រំកិលប្រចាំឆ្នាំ ព្រមទាំងថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។
  - របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំរបស់ក្រុមប្រឹក្សា ។

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

៧. អំពីគណៈអភិបាល និងអភិបាល (ត)

៧.៣- តួនាទីរបស់អភិបាល :

- អភិបាល មានតួនាទីជាជាតំណាងក្រសួង ស្ថាប័ននានារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីណែនាំ សម្របសម្រួល តម្រង់ទិសមន្ទីរ អង្គភាពខ្សែបណ្ដោយរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ននានា និងទីភ្នាក់ងារនានារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលធ្វើសកម្មភាពក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ក្រុមប្រឹក្សា។
- អភិបាល ត្រូវធ្វើជាតំណាងរាជរដ្ឋាភិបាល តំណាងក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការងារសន្តិសុខសណ្ដាប់ធ្នាប់របៀបរៀបរយសាធារណៈ ច្បាប់ និងសិទ្ធិមនុស្ស ក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន។
- ក្នុងតួនាទីជាតំណាងរាជរដ្ឋាភិបាល ក្រសួង ស្ថាប័ននានារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល អភិបាលត្រូវមានគណនេយ្យភាពចំពោះរាជរដ្ឋាភិបាល ក្រសួងមហាផ្ទៃ និងក្រសួង ស្ថាប័ននានា។

VI. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

៨. គណៈកម្មាធិការជំនួយការ

ក្រុមប្រឹក្សានៅថ្នាក់ក្រោមជាតិត្រូវបង្កើតឡើងនូវគណៈកម្មាធិការជំនួយការចំនួន ៣:

- គណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលបច្ចេកទេស
- គណៈកម្មាធិការពិគ្រោះយោបល់កិច្ចការស្ត្រី និងកុមារ
- គណៈកម្មាធិការលទ្ធកម្ម និងអាចរៀបចំបង្កើតគណៈកម្មាធិការផ្សេងទៀតតាមការចាំបាច់។ ការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈកម្មាធិការជំនួយការនេះ នឹងត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ និងប្រកាស។

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

៩. បុគ្គលិក និងអង្គភាពរបស់ក្រុមប្រឹក្សា

បុគ្គលិក និងអង្គភាពរបស់ក្រុមប្រឹក្សាត្រូវគ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យផ្ទាល់ដោយគណៈអភិបាល ក្នុងនាមក្រុមប្រឹក្សារបស់ខ្លួន។

បុគ្គលិករបស់ក្រុមប្រឹក្សា រួមមាន ៖

-បុគ្គលិកដែលបានតែងតាំងដោយក្រុមប្រឹក្សា

-បុគ្គលិកដែលបានតែងតាំងឱ្យទៅបំពេញការងារជាមួយក្រុមប្រឹក្សា

-បុគ្គលិកដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងវិញទៅឱ្យក្រុមប្រឹក្សា

-ក្រុមប្រឹក្សានីមួយៗមាននាយករដ្ឋបាលមួយរូបដែលតែងតាំងដោយក្រសួងមហាផ្ទៃ។

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

១០ - គណនេយ្យភាព

ក្រុមប្រឹក្សា មានគណនេយ្យភាពចំពោះ ៖

-ប្រជាពលរដ្ឋ

-រាជរដ្ឋាភិបាល

ដោយឡែកក្រុមប្រឹក្សាស្រុកត្រូវមានគណនេយ្យភាពចំពោះក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់

គណៈអភិបាល មានគណនេយ្យភាពចំពោះ ៖

-រាជរដ្ឋាភិបាល

-ក្រុមប្រឹក្សា

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

១១. យន្តការគាំទ្រការអនុវត្តច្បាប់

១១.១ - ការបង្កើតគណកម្មាធិជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ នៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ (គ.ជ.អ.ប)

គ.ជ.អ.ប មានសមាជិកមកពីក្រសួង ស្ថាប័ន ពាក់ព័ន្ធចំនួន១៣របស់រាជរដ្ឋា - ភិបាល

គ.ជ.អ.ប ត្រវមានអនុគណៈកម្មាធិការ ៖

- -អនុគណៈកម្មាធិការមុខងារ និងធនធាន
- -អនុគណៈកម្មាធិការកិច្ចការសារពើពន្ធ និងហិរញ្ញវត្ថុ
- -អនុគណៈកម្មាធិការបុគ្គលិករបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- -អនុគណៈកម្មការផែនការនៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ

គ.ជ.អ.ប អាចបង្កើតអនុគណៈកម្មាធិការផ្សេងៗទៀតជាជំនួយការតាមការចាំបាច់

គ.ជ.អ.ប ត្រូវមានលេខាធិការដ្ឋានមួយជាសេនាធិការដែលស្ថិតនៅក្នុងក្រសួងមហាផ្ទៃ

VI. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

១១.១ រចនាសម្ព័ន្ធ គ.ជ.អ.ប

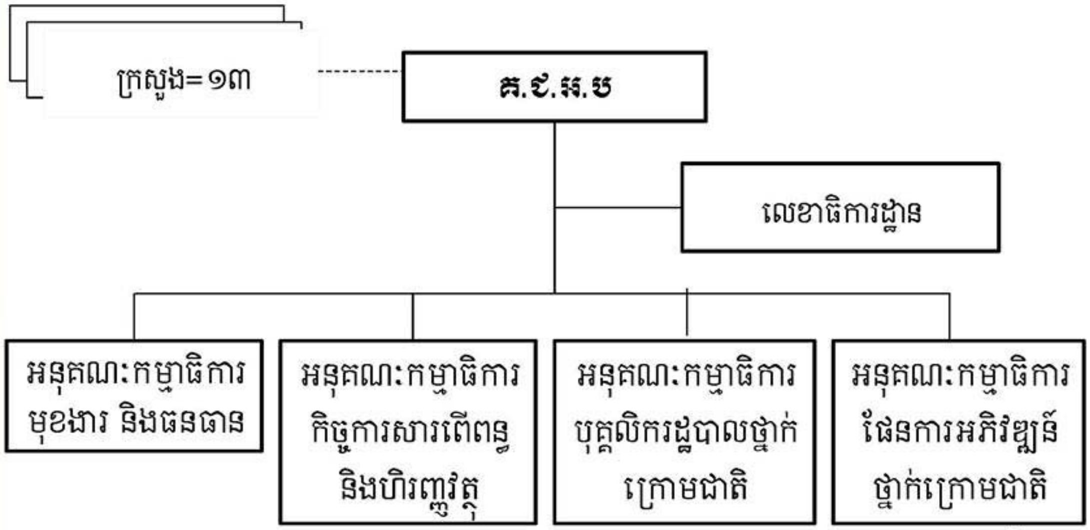

រចនាសម្ព័ន្ធលេខាធិការដ្ឋាន គ.ជ.អ.ប

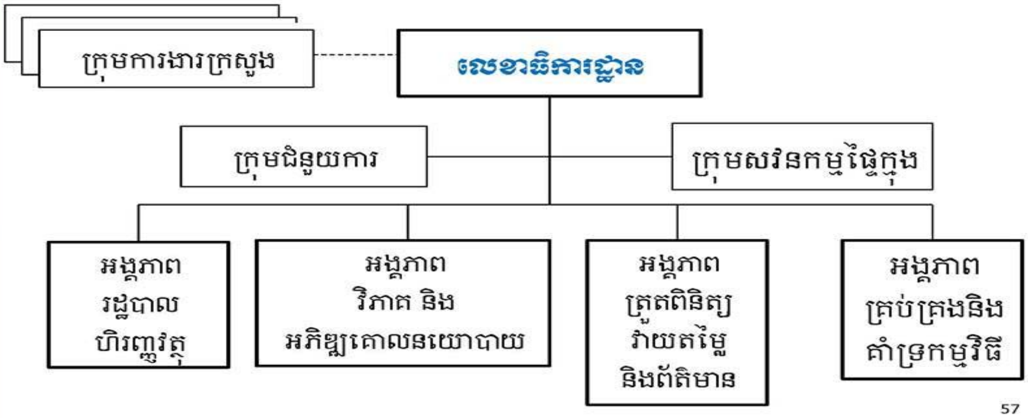

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

១១.២. តួនាទី ភារកិច្ចរបស់ គ.ជ.អ.ប

- ពិនិត្យមើលឡើងវិញនូវការទទួលខុសត្រូវ និងមុខងាររបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន មន្ទីរ អង្គភាព និងអាជ្ញាធរគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់
- ធានាថាក្រសួង ស្ថាប័នរបស់រដ្ឋាភិបាលនៅថ្នាក់ជាតិ បានធ្វើសមាហរណកម្មផែនការអភិវឌ្ឍន៍ និងថវិការបស់ខ្លួននៅថ្នាក់ក្រោមជាតិទៅក្នុងផែនការ និងថវិការបស់ក្រុមប្រឹក្សា (សម្រាប់តែអំឡុងពេលនៃការរង់ចាំការផ្ទេរមុខងារ និងភារកិច្ចដល់ក្រុមប្រឹក្សានីមួយៗប៉ុណ្ណោះ)
- ធានាថា ច្បាប់នេះត្រូវអនុវត្តដោយក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទាំងអស់

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

១១.២. តួនាទី ភារកិច្ចរបស់ គ.ជ.អ.ប (ត)

- ធានាថា គោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ និងកម្មវិធីកំណែទម្រង់នានា មានសង្គតិភាពជាមួយច្បាប់នេះ

- ផ្តល់អនុសាសន៍ដោយផ្ទាល់ដល់រាជរដ្ឋាភិបាល ឬក្រសួង ស្ថាប័នណាមួយ អំពីការតាក់តែង ឬធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ ឬលិខិតបទដ្ឋាននានាដើម្បីឱ្យស្រប ច្បាប់នេះ

- ដោះស្រាយ ឬលើកសំណើរសុំសេចក្តីសម្រេចពីរាជរដ្ឋាភិបាល លើបញ្ហា មិនចុះសម្រុងគ្នាដែលកើតមានទាក់ទងនឹងច្បាប់នេះ

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

១២ - ដំណើរការនៃការអនុវត្តច្បាប់

១២.១. ការផ្ទេរមុខងារឱ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ

ក. ការពិនិត្យមុខងារឡើងវិញ

គ.ជ.អ.ប ពិនិត្យមើលឡើងវិញនូវមុខងារ និងការទទួលខុសត្រូវ របស់ក្រសួង ស្ថាប័ន មន្ទីរ អង្គភាពនានា និងអាជ្ញាធរគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ដើម្បីកំណត់មុខងារ និងការទទួលខុសត្រូវ ដែលនឹងត្រូវ ៖

-ផ្ទេរឱ្យក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ស្រុក ក្រុង ខេត្ត រាជធានី ឬ

-រក្សាទុកជាមុខងារ និងការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់ជាតិ

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

១២.១. ការផ្ទេរមុខងារឱ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (ត)

ក. ការពិនិត្យមុខងារឡើងវិញ (ត)

ប្រភេទមុខងារ

-មុខងារជាកាតព្វកិច្ច គឺជាមុខងារដែលកំណត់ដោយច្បាប់ ឬព្រះរាជក្រឹត្យឬអនុក្រឹត្យ ឬប្រកាស

-មុខងារជម្រើស គឺជាមុខងារទាំងឡាយណាដែលមិនមានលក្ខណៈជាកាតព្វកិច្ច។

61

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

១២.១. ការផ្ទេរមុខងារឱ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (ត)

ក - ការពិនិត្យមុខងារឡើងវិញ (ត)

ក្នុងការពិនិត្យមើលឡើងវិញនូវមុខងារ ត្រូវផ្តោតលើវិស័យជាអាទិភាព មានដូចខាងក្រោម ៖

-កសិកម្ម អប់រំ

-ព្រៃឈើ ធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថាន

-សុខាភិបាល អាហារូបត្ថម្ភ និងសេវាប្រជាជន រួមទាំងតម្រូវការផ្សេងៗរបស់ស្ត្រី បុរស យុវវ័យ កុមារ ជនងាយរងគ្រោះ និងជនជាតិដើមភាគតិច

ឧស្សាហកម្ម និងការគាំទ្រការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច

62

-ការប្រើប្រាស់ដីធ្លី

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

១២.១. ការផ្ទេរមុខងារឱ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (ត)

ក. ការពិនិត្យមុខងារឡើងវិញ (ត)

-ការផលិត និងការចែកចាយអគ្គិសនី

-ការគ្រប់គ្រងទឹក ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងមធ្យោបាយសម្ភារចាំបាច់ ដើម្បីគាំទ្រ និងចាត់ចែងការទទួលខុសត្រូវទាំងនេះ និងតម្រូវការពិសេសឬតម្រូវការដែលបានកំណត់ជាក់លាក់សម្រាប់រាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ឃុំ សង្កាត់ ដោយគិតទាំងវិស័យទេសចរណ៍ តំបន់ប្រវត្តិសាស្ត្រនិងកេរ្តិ៍តំណែលវប្បធម៌ផងដែរ ។

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

១២.១. ការផ្ទេរមុខងារឱ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (ត)

ក. ការពិនិត្យមុខងារឡើងវិញ (ត)

ការពិនិត្យមើលមុខងារ សម្រាប់ផ្ទេរឱ្យប្រភេទក្រុមប្រឹក្សានីមួយៗត្រូវផ្អែកតាមគោលការណ៍ដូចខាងក្រោម ៖

-ស្ថិតនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ក្រុមប្រឹក្សានោះ

-អាចគ្រប់គ្រង និងអនុវត្តនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ក្រុមប្រឹក្សានោះ

-បម្រើ ឬផ្តល់ផលប្រយោជន៍ជាចម្បងដល់ប្រជាជននៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ក្រុមប្រឹក្សានោះ

-មានផលប៉ះពាល់ជាចម្បងនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ក្រុមប្រឹក្សានោះ ។

VI- ច្បាប់ស្ដីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

១២.១. ការផ្ទេរមុខងារឱ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (ត)

ខ). របៀបផ្ទេរមុខងារ

ក្នុងការផ្ទេរមុខងារ គ.ជ.អ.ប ត្រូវ ៖

-កំណត់មុខងារណាមួយជាមុខងារជាកាតព្វកិច្ច ឬមុខងារជាជម្រើស
-កំណត់មុខងារណាត្រូវប្រគល់ ឬត្រូវធ្វើប្រតិភូកម្ម
-មុខងារជាកាតព្វកិច្ចធ្វើឡើងដោយការប្រគល់ ឬដោយការធ្វើប្រតិភូកម្មឱ្យប្រភេទក្រុមប្រឹក្សាដែលសមស្រប
-មុខងារជាជម្រើសត្រូវប្រគល់ឱ្យក្រុមប្រឹក្សាប្រភេទណាមួយដែលសមស្រប ។

៦៥

VI- ច្បាប់ស្ដីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

៨.៤. ការផ្ទេរមុខងារឱ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (ត)

<u>ការប្រគល់មុខងារ</u> ៖ គឺជាការផ្ទេរមុខងារ ធនធានទៅឱ្យក្រុមប្រឹក្សាណាមួយដើម្បីគ្រប់គ្រង ចាត់ចែង និងអនុវត្តដោយមិនតម្រូវឱ្យមានការចូលរួមចំណែកជាប្រចាំពីក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធឡើយ ។

<u>ការធ្វើប្រតិភូកម្មមុខងារ</u> ៖ គឺជាការផ្ទេរមុខងារ ធនធាន ឱ្យទៅក្រុមប្រឹក្សាប្រភេទណាមួយដើម្បីគ្រប់គ្រង ចាត់ចែង និងអនុវត្តដោយតម្រូវឱ្យមានការចូលរួមចំណែកជាប្រចាំពីក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ។

៦៦

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

១២.១. ការផ្ទេរមុខងារឱ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (ត)

ខ). របៀបផ្ទេរមុខងារ(ត)

ការកំណត់ និងការផ្ទេរមុខងារត្រូវធ្វើឡើងដោយរួមជាមួយនឹង ៖

-ការផ្ទេរធនធានរួមមាន ចំណូល ហិរញ្ញវត្ថុ បុគ្គលិក ទ្រព្យសម្បត្តិ និងសមត្ថភាពដើម្បីគ្រប់គ្រង និងអនុវត្តមុខងារនីមួយៗ

-ការផ្តល់លទ្ធភាព និងអំណាច ដើម្បីទទួលបានធនធានទាំងនោះ

-ការផ្តល់អំណាច និងភារកិច្ច ដើម្បីគ្រប់គ្រង និងអនុវត្តរាល់មុខងាររបស់ខ្លួនតាមគោលការណ៍ស្វ័យភាពមូលដ្ឋាន និងគណនេយ្យភាពនៅមូលដ្ឋានក្នុងកម្រិតជាអតិបរមា។

67

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

១៣. របបហិរញ្ញវត្ថុ និងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ

ក). ថវិការដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ

- រាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ត្រូវមានថវិកាផ្ទាល់របស់ខ្លួន ហៅកាត់ថា ថវិការដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ។

  - ខណ្ឌ និងសង្កាត់ចំណុះរាជធានី ត្រូវមានថវិការបស់ខ្លួននៅក្នុងថវិការបស់រាជធានី។

- សង្កាត់ចំណុះក្រុងត្រូវមានថវិការបស់ខ្លួននៅក្នុងថវិការបស់ក្រុង។

68

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

១៣. របបហិរញ្ញវត្ថុ... (ត)

ខ). ប្រភពចំណូលរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ

ក្រុមប្រឹក្សារាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក មានសិទ្ធិទទួលបានចំណូល ៖

-ពីប្រភពនៅមូលដ្ឋាន

-ពីប្រភពនៅថ្នាក់ជាតិ និង

-ពីប្រភពផ្សេងៗទៀត ។

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

១៣. របបហិរញ្ញវត្ថុ... (ត)

គ. ការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ

ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិរួមមាន ៖

-ទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋដែលបានផ្ទេរឱ្យ និង

-ទ្រព្យសម្បត្តិដែលរកបានដោយខ្លួនឯង។

គ.ជ.អ.ប អាចកំណត់ឱ្យក្រុមប្រឹក្សាពីរ ឬច្រើនប្រើប្រាស់រួមគ្នានូវទ្រព្យសម្បត្តិណាមួយ ។

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

គ. ការគ្រប់គ្រងទ្រព្យ...(ត)

រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ អាចគ្រប់គ្រងនិងប្រើប្រាស់ និងទាញយកផលចំណូលពីទ្រព្យសម្បត្តិ ។

រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ គ្មានសិទ្ធិលក់ដូរ ឬផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ឬផ្ទេរការប្រើប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិ ដោយគ្មានការយល់ព្រមជាមុនពីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ បន្ទាប់ពីមានការឯកភាពពីក្រសួងមហាផ្ទៃបានឡើយ ។

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

១៤. ការកែសម្រួល និងរៀបចំបុគ្គលិកឡើងវិញ

- គ.ជ.អ.ប និងក្រសួង ស្ថាប័នរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវពិនិត្យ និងកែសម្រួលឡើងវិញនូវការរៀបចំបុគ្គលិកស្របពេល ជាមួយនឹងការផ្ទេរមុខងារ និងភារកិច្ច ក្នុងគោលបំណងបង្កើតឱ្យមានក្របខ័ណ្ឌបុគ្គលិក របស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- គ.ជ.អ.ប ត្រូវមានការទទួលខុសត្រូវក្នុងការកំណត់គោលនយោបាយយុទ្ធសាស្ត្រ សម្រាប់ធានាឱ្យការពិនិត្យ និងការកែសម្រួលឡើងវិញនូវការរៀបចំបុគ្គលិកឱ្យបានសមស្រប ។

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

១៤. ការកែសម្រួល...(ត)

ក្នុងការកែសម្រួលបុគ្គលិកឡើងវិញ គ.ជ.អ.ប ត្រូវធានាមិនឱ្យមានការបង្កើនចំនួនបុគ្គលិកមុខងារសាធារណៈ ។

បុគ្គលិកមុខងារសាធាណៈរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិត្រូវគ្រប់គ្រងដោយលក្ខន្តិកៈដោយឡែក ។

ក្នុងករណីមុខងារ ភារកិច្ចណាមួយត្រូវបានផ្ទេរទៅឱ្យក្រុមប្រឹក្សា បុគ្គលិកដែលធ្លាប់គ្រប់គ្រង ចាត់ចែង និងអនុវត្តមុខងារ ភារកិច្ចនោះ ក៏ត្រូវធ្វើការផ្ទេរទៅឱ្យក្រុមប្រឹក្សានោះដែរ ។

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

១៤. ការកែសម្រួល...(ត)

ក្នុងករណីមុខងារ ភារកិច្ចណាមួយត្រូវបានផ្ទេរទៅឱ្យក្រុមប្រឹក្សា ហើយបុគ្គលិកចាំបាច់មានចំនួនមិនគ្រប់គ្រាន់ ឬគ្មានតែម្តង ក្រុមប្រឹក្សាត្រូវបានទទួលធនធានហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីជ្រើសរើសបុគ្គលិកមកបម្រើការងារតាមការចាំបាច់ ។

បើបុគ្គលិកមិនយល់ព្រមតាមការកែសម្រួលរៀបចំឡើងវិញ សាមខ្លួនត្រូវបញ្ជាក់អំពីមូលហេតុ ។ បុគ្គលិកនោះអាចបន្តស្ថិតនៅជាបុគ្គលិករបស់ក្រសួង ស្ថាប័នជាបន្តទៀត ប៉ុន្តែត្រូវប្រគល់ភារកិច្ចផ្សេង ។

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

១៥-តួនាទីរបស់ក្រសួងស្ថាប័ន

ចូលរួមសហការជាមួយ គ.ជ.អ.ប ក្នុងការពិនិត្យអំពីតួនាទី ភារកិច្ចរបស់ក្រសួង ស្ថាប័នសាមី ដើម្បីកំណត់ថាតើ ៖

មុខងារណាត្រូវផ្ទេរឱ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ហើយមុខងារណាត្រូវរក្សាទុកនៅថ្នាក់ជាតិ ពិសេសលើវិស័យអាទិភាព ដែលបានកំណត់ដោយច្បាប់នេះ។

VI- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

១៥-តួនាទីរបស់ក្រសួងស្ថាប័ន (ត)

-ផ្ទេរធនធាន ទ្រព្យសម្បត្តិ ហិរញ្ញវត្ថុ និងបុគ្គលិកទៅរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិឱ្យស្របនឹងការផ្ទេរមុខងារ

-ធ្វើសមាហរណកម្មផែនការ និងថវិការបស់ខ្លួននៅថ្នាក់ក្រោមជាតិទៅក្នុងផែនការ និងថវិការបស់ក្រុមប្រឹក្សា

-ចូលរួមជាមួយ គ.ជ.អ.ប ក្នុងការពិនិត្យ និងកែសម្រួលឡើងវិញលើមុខងារដែលបានប្រគល់ ឬប្រតិភូកម្មកន្លងមក។

VI. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ(ត)

១៦-កម្មវិធីជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ នៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ :

- ដោយកំណែទម្រង់រដ្ឋបាលនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិមានភាពស្មុគស្មាញ សាំញ៉ាំ និងរសើបតម្រូវឱ្យមានការរៀបចំកម្មវិធីជាតិមួយសម្រាប់អនុវត្ត ។
- កម្មវិធីនិងកំណត់នូវផែនការសកម្មភាពសម្រាប់រយៈពេល១០ឆ្នាំ ២០១០-២០១៩ ដែលក្នុងនោះ នឹងកំណត់ផែនការសកម្មភាពសម្រាប់រយៈពេលខ្លី មធ្យម និងវែង
- កម្មវិធីជាតិត្រូវបានរាជរដ្ឋាភិបាលអនុម័តក្នុងខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០
- បន្ទាប់ពីមានកម្មវិធីជាតិ មានផែនការអនុវត្តកម្មវិធីជាតិ៣ឆ្នាំដំបូង និងមានផែនការសកម្មភាព និងថវិកាសម្រាប់ឆ្នាំនីមួយៗ។

VI. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ(ត)

១៦-កម្មវិធីជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ នៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ (ត):

ខ្លឹមសារសំខាន់ៗនៃកម្មវិធីជាតិគឺការបង្កើតឡើងនូវសមាសធាតុកម្មវិធីចំនួន៥ ដូចខាងក្រោម :

១- សមាសធាតុកម្មវិធីទី១ មានគោលបំណង ពង្រឹងស្ថាប័នរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិតាមរយៈ ការលំអរចនាសម្ព័ន្ធ ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងមួយ ដោយផ្អែកតាមគោលការណ៍នៃការចូលរួម តាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ។

២- សមាសធាតុកម្មវិធីទី២ មានគោលបំណងគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស រៀបចំឱ្យមានមន្ត្រីរាជការស៊ីវិលប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈ និងមានឆន្ទៈមោះមុតក្នុងការបំពេញការងារ មានគណនេយ្យភាពចំពោះក្រុមប្រឹក្សា និងគ្រប់គ្រងដោយក្រុមប្រឹក្សា។

VI. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ(ត)

១៦-កម្មវិធីជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ នៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ (ត):

៣- សមាសធាតុកម្មវិធីទី៣ មានគោលបំណងសិក្សានិងផ្ទេរមុខងារពីថ្នាក់ជាតិទៅឱ្យថ្នាក់ក្រោមជាតិ ធានាការលើកកម្ពស់បរិមាណ និងគុណភាពសេវាសាធារណៈរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដោយភ្ជាប់ជាមួយនូវការទទួលខុសត្រូវ សិទ្ធិអំណាច និង ធនធានដែល បានផ្ទេរ ។

៤- សមាសធាតុកម្មវិធីទី៤ មានគោលបំណងបង្កើតប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងថវិកា ហិរញ្ញវត្ថុ និង ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដើម្បីឱ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិមានលទ្ធភាពកៀរគរ និងទទួលបានធនធានគ្រប់គ្រាន់ព្រមទាំងមានសិទ្ធិអំណាចក្នុងការគ្រប់គ្រង និងបែងចែកធនធាន ទាំងនោះ ប្រកបដោយតម្លាភាព និងគណនេយ្យភាព ។

VI. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ(ត)

១៦-កម្មវិធីជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ នៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ (ត):

៥- សមាសធាតុកម្មវិធីទី៥ មានគោលបំណងពង្រឹងស្ថាប័នថ្នាក់ជាតិនានាសម្រាប់ដឹកនាំការ អនុវត្តកម្មវិធីជាតិរយៈពេល១០ឆ្នាំ និងគាំទ្រដល់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។

ការអនុវត្តកម្មវិធីជាតិត្រូវបានបែងចែកជា ៣ដំណាក់កាល ដែលមានរយៈពេល ៣ឆ្នាំ ៣ឆ្នាំ និង ៤ឆ្នាំ ។

VI. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ(ត)

១៦-កម្មវិធីជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ នៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ (ត):

<u>ថវិកា</u>

-មានការគាំទ្រជាច្រើនពីដៃគូអភិវឌ្ឍដូចជា : UNDP,UNCDF, UNICEF, UNFPA, SIDA, DANIDA, EU, GIZ, KAF, ADB,WB, JICA, NGOs ....

-មានការចូលរួមបដិភាគរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការអនុវត្តគ្រប់គម្រោង និងការវិភាជន៍ទៅឱ្យមូលនិធិឃុំ សង្កាត់ មូលនិធិឃុំសង្កាត់ មូលនិធិក្រុង ស្រុក និងថវិការាជធានី ខេត្ត.. ។

VII. សមិទ្ធផល... (ត)

១. សមិទ្ធផលនៃភាពចុះសម្រុងខាងនយោបាយ

ការអនុវត្តរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់នៅអាណត្តិទី១ បានស្តែងឱ្យឃើញអំពីការសម្របសម្រួលខាងនយោបាយនៅមូលដ្ឋាន ៖

- សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់បានសាមគ្គីសហការគ្នាកាត់បន្ថយបាននូវការបែងចែកខាងនយោបាយ
- ប្រជាជនមានការគាំទ្រ និងជឿជាក់លើរាជរដ្ឋាភិបាលកាន់តែច្រើនឡើង ។

VII. សមិទ្ធផល... (ត)

២. សមិទ្ធផលនៃការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងការអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋាន រាជរដ្ឋាភិបាលបាន ៖

- យកចិត្តទុកដាក់ទៅលើការអភិវឌ្ឍវិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធមូលដ្ឋាន
- យកចិត្តទុកដាក់លើការផ្តល់ និងការបង្កើនគុណភាពសេវាសាធារណៈ ជាមូលដ្ឋាន
- រៀបចំឱ្យមានការកសាងផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ សង្កាត់ និងកម្មវិធីវិនិយោគ ដោយមានការចូលរួមពីប្រជាពលរដ្ឋ និងឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋនៅមូលដ្ឋាន ។

VII. សមិទ្ធផល... (ត)

៣. សមិទ្ធផលនៃការផ្ទេរហិរញ្ញវត្ថុទៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ

អំពីការវិភាជន៍ធនធានថវិការដ្ឋទៅឱ្យមូលនិធិឃុំ សង្កាត់ ដែលមានសមាមាត្រ ដូចខាងក្រោម ៖

- ឆ្នាំ២០០២=១,៥ភាគរយ, ២០០៣=២ភាគរយ, ២០០៤=២,៥ភាគរយ, ២០០៥=២,៥២ភាគរយ, ២០០៦=២,៥៤ភាគរយ, ២០០៧=២,៥៦ភាគរយ នៃប្រាក់ចំណូលចរន្តរបស់ជាតិ និង ២០០៨=២,៧០ភាគរយនៃថវិកាឆ្នាំ២០០៧ ។
- ចាប់ពីឆ្នាំ២០០២ មក កំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការមានការ គាំទ្រយ៉ាងច្រើនពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា ។ គ្រាន់តែឆ្នាំ២០០៨ មានចំនួន ប្រមាណជិត ៦០ លានដុល្លារអាមេរិក ។

VII. សន្និដ្ឋាន

សន្និដ្ឋាន ៖

១. លទ្ធផលដែលសម្រេចបាន មានការឆ្លើយតបទៅនឹងគោលនយោបាយកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការគឺ ៖

- ពង្រឹងនិងពង្រីកលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ សេរីពហុបក្សនៅកម្ពុជា
- លើកកំពស់ការចូលរួម និងភាពជាម្ចាស់របស់មូលដ្ឋាន
- រួមចំណែកក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ព្រមទាំងឆ្លើយតបយ៉ាងពេញលេញទៅនឹងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី២ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

VII. សន្និដ្ឋាន (ត)

២- ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សានានានៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ គឺជាការផ្លាស់ប្តូរ ដ៏ជ្រាលជ្រៅនៅក្នុងរដ្ឋបាលសាធារណៈនៅកម្ពុជា ដោយ ៖

- ការបោះឆ្នោតទាំងនេះបានឆ្លើយតបទៅនឹងបទប្បញ្ញត្តិនានាដែលមានចែងនៅក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ច្បាប់រៀបចំអង្គការ ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយជាតិ កម្មវិធីនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រនានារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។
- តាមរយៈការបោះឆ្នោតនេះបានបង្កើតឱ្យមាននូវប្រព័ន្ធអភិបាលកិច្ចនៅរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ទៅជាអង្គភាពអភិបាលកិច្ចតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ ដែលទទួលបានសិទ្ធិអំណាចពីប្រជាពលរដ្ឋ មានការចូលរួមពីប្រជាពលរដ្ឋនៅមូលដ្ឋាន និងមានគណនេយ្យភាពជាបឋមចំពោះមូលដ្ឋាន ។

VII. សន្និដ្ឋាន (ត)

៣ - ការបង្កើតឡើងនូវក្រុមប្រឹក្សាទាំងនេះ បាននាំយកដំណើរការប្រជាធិបតេយ្យ និងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តដោយមានការចូលរួមពីប្រជាពលរដ្ឋដោយផ្ទាល់ ឬ តាមរយៈអ្នកតំណាងនៅក្នុងកិច្ចការរបស់ក្រុមប្រឹក្សា និងលើកឡើងនូវតម្រូវការរបស់ខ្លួនដើម្បីលើកកម្ពស់ការផ្តល់សេវាសាធារណៈ និងកិច្ចអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋាន។

៤- ដំណើរការកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ ពិតជាបានជំរុញឱ្យមានការបង្កើតស្ថាប័នប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ធានាដល់ការរួមចំណែកការអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋាន ការលើកកម្ពស់គុណភាពនៃការផ្តល់សេវាសាធារណៈ ការចូលរួមការពារធនធានធម្មជាតិនិងបរិស្ថាន ការបង្កើនសុខុមាលភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ និងការឆ្លើយតបចំពោះសេចក្តីត្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋមូលដ្ឋាន សំដៅរួមចំណែកដល់ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។

VIII. បញ្ហាប្រឈម និងដំណោះស្រាយ

បញ្ហាប្រឈម

១. ការផ្តល់ស្វ័យភាព និងធនធានដល់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ

- ការយឺតយ៉ាវនៃការផ្ទេរមុខងារ និងធនធានទៅឲ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- ការយឺតយ៉ាវនៃការដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់នូវប្រព័ន្ធផ្ទេរមូលនិធិ និងគ្រប់គ្រងធនធានហិរញ្ញវត្ថុក្រុង ស្រុក
- ប្រព័ន្ធកសាងផែនការរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិពុំទាន់សមស្របទៅនឹងចរិកលក្ខណៈផ្សេងៗរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិនីមួយៗ ដែលតម្រូវឲ្យមានការកែលំអ

២. ការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ

- ស្ថាប័ន និងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងបុគ្គលិករដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិពុំទាន់រឹងមាំ ដែលទាមទារឲ្យមានការពង្រឹងបន្ថែម
- ប្រព័ន្ធគណនេយ្យភាពរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិនៅមានកម្រិត

VIII. បញ្ហាប្រឈម និងដំណោះស្រាយ

បញ្ហាប្រឈម

៣. ការអភិវឌ្ឍស្ថាប័នរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ

- ការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិពុំទាន់មានភាពស៊ីសង្វាក់គ្នាជាប្រព័ន្ធនៅឡើយ

៤. ការងារពហុវិស័យ

- ការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានពុំទាន់បានទូលំទូលាយ
- ប្រព័ន្ធតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃលើការអនុវត្តកម្មវិធីពុំទាន់ត្រូវបានរៀបចំពេញលេញ និងការអនុវត្តប្រព័ន្ធនេះពុំទាន់មានភាពរលូន

89

VIII. បញ្ហាប្រឈម និងដំណោះស្រាយ

បញ្ហាប្រឈម

៥. ការសម្របសម្រួល និងគ្រប់គ្រងកម្មវិធី

- ការសហការជាមួយស្ថាប័នអនុវត្តន៍ពុំទាន់មានភាពរលូន
- ការយល់ឃើញទៅលើកំណែទម្រង់គោលនយោបាយរបស់ស្ថាប័នអនុវត្តពុំទាន់ស៊ីសង្វាក់ទាំងស្រុងនៅឡើយ

៦. ការពង្រឹងភាពជាម្ចាស់របស់មូលដ្ឋាន

- ភាពជាម្ចាស់របស់មូលដ្ឋានមិនទាន់ត្រូវបានពង្រឹង

VIII. បញ្ហាប្រឈម និង ដំណោះស្រាយ(ត)

ខ. ដំណោះស្រាយ

- ការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពមន្ត្រីនៅតាមស្ថាប័នអនុវត្តអនុកម្មវិធីទាំង៦នៃផអ៣ ឱ្យមានសមត្ថភាពក្នុងការអភិវឌ្ឍគោលនយោបាយ បទដ្ឋានគតិយុត្ត នីតិវិធី ព្រមទាំងការកសាងប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យនីត្យានុកូលភាព ប្រព័ន្ធតាមដាន វាយតម្លៃ និងការអនុវត្តការងាររបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- ការរៀបចំបញ្ចប់នូវក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តស្តីពីយុទ្ធសាស្ត្រនៃការពិនិត្យមើលឡើងវិញនូវមុខងារ និងធនធានដើម្បីធានាដល់ការចាប់ផ្តើមដំណើរការពិនិត្យមើលមុខងារ និងធនធាន ព្រមទាំងការផ្ទេរមុខងារ និងធនធានដែលសមស្រប ជាជំហានៗទៅឱ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។
- ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្របន្សាំការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ពង្រឹងខ្សែគណនេយ្យភាព បញ្ជ្រាបយេនឌ័រ... នៃផអ៣។

សូមអរគុណ !